

Številka: 322-8/2013-1

Datum: 07.06.2013

**OBČINA KOMEN
OBČINSKI SVET**

Na podlagi 30. člena Statuta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09) vam v obravnavo in sprejem pošiljam

- **PREDLOG OSNUTKA NAČRTA PREOBLIKOVANJA TURISTIČNE DEJAVNOSTI (TIC) V OBČINI KOMEN**

Predlog sklepa:

Občinski svet občine Komen sprejme Osnutek načrta preoblikovanja turistične dejavnosti (TIC) v občini Komen.

Obrazložitev:

V skladu z Zakonom o spodbujanju razvoja turizma (v nadaljevanju ZSRT) je v pristojnosti občin načrtovanje, organiziranje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja. Navedene naloge lahko občine prenesejo na pravne osebe, ki so pridobile status za delovanje v javnem interesu.

Občina Komen bi s preoblikovanje turistične dejavnosti, ki se sedaj izvaja v okviru občine Komen, delno ali v celoti prenesla njene pristojnosti iz 19. člena ZSRT na novoustanovljeno organizacijo.

Oblikovanje nove organizacije (npr. samostojnega podjetja) bi omogočilo izvajanje različnih (tržnih) turističnih dejavnosti, ki jih sedaj turistično informacijski center v Štanjelu, zaradi takšne oblike organiziranosti (del občinske uprave) ne more izvajati. Te dejavnosti bi bile: prodaja in organiziranje turističnih programov, prodaja spominkov, kraških izdelkov in pridelkov ...

Glavni namen preoblikovanja turistične dejavnosti (TIC) v občini Komen je pospeševanje razvoja turizma na njenem območju.

Župan je na seji Odbora za kmetijstvo, turizem, medobčinske in mednarodne odnose, ki je bila 4. aprila 2013, predstavil predlog preoblikovanja turistične dejavnosti (TIC) v občini Komen. Odbor je predlog s sklepom podprl.

Priloženi Osnutek načrta preoblikovanja turistične dejavnosti (TIC) v občini Komen bo matični odbor obravnaval na svoji seji 12. junija 2013.

Občinskemu svetu občine Komen predlagam, da predloženi osnutek načrta obravnava in sprejme v predlaganem besedilu.

Pripravila:
Helena Kosmina
Svetovalka III

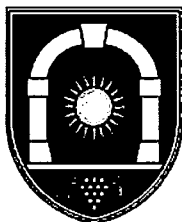

ŽUPAN
Danijel Božič

Priloga:

- Osnutek načrta preoblikovanja turistične dejavnosti (TIC) v občini Komen

Občina Komen
Občinski svet
Komen 86
6223 Komen

Številka:

Datum:

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09) je Občinski svet Občine Komen na svoji ----- redni seji, dne ----- sprejel naslednji

SKLEP

1.

Občinski svet občine Komen sprejme Osnutek načrta preoblikovanja turistične dejavnosti (TIC) v občini Komen.

2.

Ta sklep začne veljati takoj.

ŽUPAN
Danijel Božič

Poslano:

- *Strokovna služba: turizem,*
- *Arhiv, tu.*

OSNUTEK NAČRTA
PREOBLIKOVANJA TURISTIČNE DEJAVNOSTI (TIC)
V OBČINI KOMEN

Pripravila:
Helena Kosmina
Svetovalka III

Komen, 6. junij 2013

PANOGA, PODJETJE

Značilnosti panoge in dejavnosti

Turizem je star toliko kot človeštvo, saj je človek potoval od vedno. Turizem je namreč pojav, ko nekdo potuje, začasno spremeni kraj bivanja zaradi oddiha, razvedrila. Ob enem pa je turizem tudi gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z zadovoljevanje potreb turistov in nudenjem uslug turistom.

Turizem je dejavnost, ki se prepleta v okviru celotnega gospodarstva in družbenega življenja in zavzema vse večji delež, pomen in odgovornost za razvoj posameznih območij in krajev, za zaposlenost in za vzdrževanje naravnega in kulturnega okolja.

Razvoj turizma je toliko napredoval, da je iz nekdanje luksuzne dobrine, ki si jo je privoščil le ozek krog ljudi, prešel v skorajda nujno dobrino široke potrošnje, kjer vsak člen te velike mase teži k individualnosti.

Danes turizem povezujemo z aktivnostmi, ki so povezane s preživljanjem prostega časa: aktivna rekreacija, zabavne prireditve, kulturni dogodki, počitnice, uživanje v kulinariki, skrb za zdravje ...

Turizem je ena izmed razvojnih priložnosti Slovenije in je najperspektivnejša veja razvoja v našem gospodarstvu. Turizem je v preteklih letih močno napredoval in bi lahko postal ena izmed vodilnih panog v gospodarstvu, ki bi zagotavljala nenehno rast in razvoj.

Organizacija

Poslanstvo novo ustanovljene organizacije je razširiti prepoznavnost območja občine Komen in Krasa ter povezati ponudnike turističnih storitev.

Glavne naloge organizacije:

- Oblikovanje atraktivne in avtentične turistične infrastrukture in produktov, ki bo temeljila na izjemnosti kraških pojavov, kulturi in kulinariki.
- Načrtovanje razvoja turistične ponudbe glede na potencialno stanje in trende na trgu.
- Trženje spleta tradicionalne naravne in kulturne dediščine s pripadajočo turistično infrastrukturo.
- Trajnostni razvoj produktov, ki bodo doprinesli večjo prepoznavnost in atraktivnost območja.

Organizacija bo sledila naslednjim vrednotami:

- *zaupanje* med partnerji, ponudniki turističnih storitev,
- *znanje*, ki vključuje izmenjavo in nadgradnjo kompetenc med partnerji.,
- *zavest* o medsebojnem zavedanju o neprecenljivih danostih, ki jih okolje ponuja,
- *zadovoljstvo*: zadovoljni gost je gonilo združenja.

Vizija organizacije

Celotno območje občine Komen skupaj s Štanjelom bo postalo še bolj prepoznavno območje znotraj Krasa in celotne obalno-kraške regije, ki bo združevalo neokrnjeno naravo in kulturno dediščino.

Cilji:

- Razvoj turizma na Komenskem Krasu;
- Dvig števila obiskovalcev in stacionarnih gostov;

- Povečanje prihodkov izven glavne sezone;
- Povečanje prepoznavnosti območja na obstoječih in bodočih trgih;
- Promoviranje storitev, proizvodov ponudnikov ter izvajanje tržnih aktivnosti;
- Vzpostavitev mreže gostinske ponudbe;
- Trženje območja skozi ponudbo in organizacijo turističnih paketov, programov;
- Oblikovanje turistične agencije v okviru organizacije;
- Vzpostavitev mreže sodelovanja lokalnih akterjev in povezava akterjev v celovito ponudbo.

Organizacija bo s svojim delovanjem zagotavljala oblikovanje celovite turistične ponudbe občine Komen, informiranje obiskovalcev v okviru turistično informacijskega centra, promocijo turistične ponudbe območja občine Komen, vključevanje aktivnosti turističnih društev in spodbujanje razvoja na območju občine Komen.

Organizacija bo tako delovala v javnem in gospodarskem interesu.

Organizacijska struktura

Ena od možnih oblik organizacijske strukture, ki ne povzroča prevelikih dodatnih stroškov ustanovitve in upravljanja organizacije je:

- Samostojno podjetje (d.o.o.).

V primeru ustanovitve samostojnega podjetja bi bila občina Komen edini ustanovitelj in 100% lastnik. V nadaljevanju je možnost pridružitve članov k organizaciji v skladu z zakonodajo. Sodelovanje med privatnim in javnim sektorjem je nujno za doseg dolgoročnega razvoja turistične dejavnosti na posameznem območju.

Samostojno podjetje – d.o.o.

Prednosti:

- profitna usmerjenost, ki predstavlja gonilno delovanje in odločanje,
- določijo se kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni plani, ter se pri tem opredeli sredstva, čas izvedbe in tveganja,
- izvajajo se lahko javne funkcije ter sredstva, ki jih prenese občina, s tem se zagotovi dolgoročno in neprekinjeno izvajanje aktivnosti,
- oblikuje se destinacija, kjer si vsi partnerji medsebojno zaupajo, pridobivajo informacije in podatke aktivnostih partnerjev,
- zadrževanje sredstev znotraj območja ter sodelovanje z lokalnimi dobavitelji,
- delovanje podjetja je usmerjeno v dolgoročno lastno izvajanje tistih aktivnosti, ki jih ponudniki niso zmožni izvajati sami ali pa prinašajo posredne ali neposredne koristi.

Slabosti:

- usklajevanje med posameznimi subjekti (ustanovitelji) – določitev prednosti,
- izkoriščanje podjetja za namene pridobitve informacij in znanja na račun drugih posameznih subjektov (konkurentov),
- pristranskost tistih, ki odločajo zaradi profitnega motiva,
- neenaka promocija celotnega območja.

Organizacijska struktura, ki ne povzroča nepotrebnih in prevelikih dodatnih stroškov ustanovitve in upravljanja organizacije je tudi **gospodarsko interesno združenje (GIZ)**.

Cilj GIZ je olajšati in pospeševati pridobitno dejavnost njegovih članov, izboljševati in povečevati rezultate te dejavnosti.

Prednosti:

- enostaven postopek ustanovitve,
- fleksibilnost vstopanja v GIZ,

- pogodbeno urejeni odnosi,
- projektna usmerjenost,
- široka možnost opravljanja dejavnosti (tudi tržna),
- je neprofitno naravnano, zato zasleduje cilje, ki bi olajšali in pospeševali pridobitno dejavnost svojih članov, izboljševali in povečevali rezultate in dejavnosti.

Slabosti:

- načrtovanje projektov in poslovanje je nepregledno in se izvaja ad hoc,
- če se za projekt ne odločijo vsi partnerji, se izgubi glavni namen,
- z manjšo interesno zastopanostjo partnerjev se zmanjšujejo sinergijski učinki, povečuje tveganje in povečuje nezaupanje,
- zaradi nizke stopnje zaupanja in sodelovanja med partnerji se težko vzpostavi trajne poslovne procese, celostni informacijski sistem ter medsebojna izmenjava analiz med partnerji,
- pri bolj kompleksnih projektih se lahko roki bistveno podaljšajo glede na organizacijsko obliko samostojnega podjetja.

ANALIZA TRGA

Ciljne skupine

Ciljne skupine turistov so tako tuji kot Slovenci:

- popotniki »z nahrbtnikom«,
- individualni obiskovalci željni aktivnih počitnic, sproščujočih počitnic v naravi,
- družine z otroci,
- organizirane skupine.

Območju občine Komen kot tudi celotnemu Krasu sta najbližji tuji tržišči Italija (Furlanija Julijska krajina) in Avstrija. Na teh dveh tržiščih že sedaj poteka močnejša promocija območja.

Opis trga

Občina Komen v številkah

Občina Komen šteje 3545 prebivalcev, od tega je delovno aktivnega prebivalstva 1314. Stopnja registrirane brezposelnosti je v januarju 2013 znašala 11,2%.¹

V letu 2011 je bilo registriranih 236 podjetij, ki je v letu opazovanja izkazalo prihodek ali zaposlene osebe oziroma osebe, ki delajo. V primerjavi z leto 2008, se je število podjetij povečalo iz 218 na 236. Prihodek pa se je zmanjšal za 22%, ravno tako število zaposlenih, za 10%.

	2010												
	Površina - km ²	%	Št. prebivalstva	%	Število podjetij	%	Število oseb, ki delajo	%	Št. registriranih brezposelnih oseb	%	Povprečna mesečna bruto plačan na zaposleno osebo	Prihodek (1000 EUR)	%
Komen	103	16%	3544	14%	218	10%	702	7%	131	16%	1.314,58 €	40792	4%
Hrpelje-Kozina	195	30%	4187	17%	363	17%	1560	16%	145	18%	1.295,81 €	120412	13%
Divača	145	22%	3900	16%	271	12%	1454	15%	126	16%	1.396,01 €	264992	28%
Sežana	217	33%	12883	53%	1347	61%	5921	61%	403	50%	1.401,83 €	533984	56%
SKUPAJ	660	100%	24514	100%	2199	100%	9637	100%	805	100%	1.352,06 €	960180	100%
Slovenija	20273		2049261		165595		83503	9	100504		1.494,88 €		

Vir: SURS

Turistična ponudba se deli na primarno in sekundarno turistično ponudbo (Planina in Mihalič, 2006):

- *Primarna turistična ponudba* obsega tiste dobrine, ki niso proizvod dela oziroma, ki jih človek ne more več proizvajati v enaki kakovosti in z enako uporabno vrednostjo (pokrajina, podzemne jame, podnebje oziroma dobrine, ki niso proizvod dela).
- *Sekundarna turistična ponudba* vključuje dobrine, ki so proizvod dela in, ki jih lahko človek od drugih nespremenjenih okoliščinah, še vedno lahko proizvaja v zahtevani količini in kakovosti. Je ponudba, ki se lahko na trgu prodaja za določeno ceno. Sekundarna turistična infrastruktura se deli na tri dele:

¹ Podatki Statistični urad RS, januar 2013.

- *Osnovna infrastruktura* (naprave, objekti, ki jih turist uporablja posredno in po njih ne povprašuje npr. komunala, vodovod, cestna povezava itd.);
- *Turistična infrastruktura* (objekti in zmogljivosti, kjer se proizvajajo proizvodi in storitve, po katerih turisti neposredno povprašujejo npr. hoteli, športna igrišča, parki, kolesarske, pohodniške poti);
- *Turistična superstruktura* (rezultati proizvodnje v obratih turistične infrastrukture npr. storitve v gostinstvu, agencijah, trgovinah, obrti po kateri turist povprašuje).

❖ Gostinska ponudba na Krasu

	Občina Komen	%	Občina Divača	Občina Sežana	Občina Hrpelje-Kozina	Skupaj	%
Gostilne/restavracije	1	2%	11	27	13	52	100%
Pizzerije	1	9%	2	5	3	11	100%
Turistične kmetije	9	22%	8	14	10	41	100%
Okrepčevalnice	2	22%	1	6	0	9	100%
Skupaj	13	12%	22	52	26	113	100%

❖ Prenočišča (št. ležišč) na Krasu

	Občina Komen	%	Občina Divača	Občina Sežana	Občina Hrpelje-Kozina	Skupaj	%
Hotel/moteli/penzioni	0	0%	44	354	63	461	100%
Gostišča	0	0%	84	54	25	163	100%
Kampi	0	0%	50	0	30	80	100%
Apartmenti/počitniške hiše	47	55%	27	11	0	85	100%
Kmetije z nastanitvijo	108	35%	82	61	56	307	100%
Sobe	9	6%	0	125	25	159	100%
Mladinskih hotel	0	0%	0	45	34	79	100%
Skupaj	164	12%	287	650	233	1334	100%

❖ Kraška vinska cesta

Na območju občine Komen je v Kraško vinsko cesto vključenih 54 (31% vseh ponudnikov) vinarjev, gostinskih in drugih ponudnikov. V celotno vinsko cesto je vključenih 172 ponudnikov.

V občini Komen je na področju turizma aktivnih tudi 8 društev. Društva organizirajo različne turistične prireditve preko celega leta.

❖ Turistična taksa / število prenočitev v občini Komen v letih 2011 in 2012

	Občina Komen		Občina Sežana	
	2011	2012	2011	2012
Št. domačih gostov	854	412	7035	6404
Št. tujih gostov	1143	913	36372	37135
Skupaj	1997	1325	43407	43539
Št. nočitev domačih gostov	1544	668	7690	12725

Št. nočitev tujih gostov	3576	3135	51401	51754
Skupaj	5120	3803	59091	64479

Iz zgornje tabele je razvidno, da so se turisti v občini Komen leta 2011 zadržali v povprečju 2,5 dni, v letu 2012 pa 2,9 dni. V občini Sežana pa v povprečju za en dan manj.

Dlje časa se zadržijo tuji gostje: 3,1 dan (2011), 3,4 dni (2012).

Več kot polovica nočitev v občini Komen je v naseljih Kobdilj in Štanjel.

Prihodki od turistične takse v občini Komen:

2011	3.816,08 €
2012	3.186,65 €

Obisk turistov v občini Komen

Okvirne podatke o številu turistov v občini Komen je zelo težko določiti, ker so to večinoma individualni turisti, ki si samostojno ogledujejo turistične znamenitosti in jih je nemogoče zabeležiti.

Okvirne podatke o številu turistov oziroma obiskovalcev lahko določimo za naselje Štanjel.

Podatki za Štanjel so zbrani na podlagi:

- obiska turistično informacijskega centra,
- organiziranih vodenih ogledov v okviru TIC Štanjel, Grad Štanjel, Galerija in turizem Dušana Švagelj s.p. in Nassa desella d.o.o.,
- število turistov, ki so prenočili v naseljih Štanjel in Kobdilj.

	2011	2012
obisk v TIC	3456	3477
vodeni ogledi Štanjela	4546	3877
prenočitve Štanjel/Kobdilj	752	682
Skupaj	8754	8036

V navedeni tabeli niso vključeni turisti oziroma obiskovalci, ki se niso posluževali nobene od zgoraj navedenih storitev oziroma informacije so dobili drugod, so imeli svojega vodiča oziroma niso prenočili v naseljih Štanjel oziroma Kobdilj.

Prometna povezava

Javni potniški promet na območju občine Komen je slabo razvit.

- *Avtobusni promet*
Avtobusne povezave z večjimi središči so slabe oziroma so omogočene v povprečju 2x na dan. Običajno so te povezave zgodaj zjutraj in popoldan, ker so v prvi vrsti namenjene za prevoz oseb v službo/šolo.
- *Železniški promet*
Edina železniška postaja v občini Komen je v Štanjelu. Železniška povezava do Štanjela je za turiste ugodna, vendar premik turista iz Štanjela v druge kraje, je zaradi slabe avtobusne povezave, otežkočen.
- *Letalski promet*
Najbližja letališča: Trst (30km), Treviso (160km), Ljubljana (120km), Pula (160km), Reka (130km)
- *Ladijski promet*
Najbližja potniška terminala: Koper (60km), Trst (30km)

SWOT analiza turističnega okolja v občini Komen

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - edinstveno naravno okolje - geostrateška lega (bližina morja, večja mesta v bližini) - prijetna klima - kulturna dediščina Krasa in njegove tradicije - tipična gastronomija - trend usmerjenosti v ekstenzivne, ekološke in integrirane oblike kmetijske pridelave - drugačnost (kraška pokrajina) - izjemnost naravne in kulturne krajine - Natura 2000 	<ul style="list-style-type: none"> - relativno slabe infrastrukturne povezave s pomembnimi urbanimi središči - nepovezanost in pomanjkljiva koordinacija med slovenskimi kraškimi občinami - <i>nepovezanost ponudnikov ter medsebojno konkuriranje</i> - pomanjkanje ustrezne infrastrukture (prenočišča) in nezadostna signalizacija (kolesarjenje, jezdenje) - slabo razvito podjetništvo - poljedelstvo in živinoreja le za lastne potrebe - nerazvito trženje območja - zaraščanje kulturne krajine - nizka potrošnja in kratek čas zadrževanja obiskovalca - sezonska prisotnost turistov - premalo raznolika ponudba
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - potniški terminal v Luki Koper, Trstu - članstvo v EU (odprava mej) - dostop do finančnih sredstev EU - čezmejno sodelovanje in sodelovanje v širši regiji (Italija, Hrvaška) - povezovanje s sosednjimi občinami v Italiji in Sloveniji - krepitev nevladnih organizacij in civilnih združenj (društev) - usmeritev v trajnostni in sonaravni razvoj - predlog spremembe Zakona o spodbujanju razvoja turizma - bližina avstrijskega, nemškega tržišča (most med vzhodno in zahodno Evropo) - vračanje k naravi, biološko pridelani hrani - spodbujanje športno-rekreacijskih dejavnosti (npr. jahalne poti, pohodništvo in kolesarjenje, naravoslovni in jamarski turizem) - bližina večjih turističnih središč (Benetke, Celovec, Koper, Postojna, Ljubljana) 	<ul style="list-style-type: none"> - šibke lokalne skupnosti - upadanje kupne moči - povečevanje regionalnih in zunanjih pritiskov na okolje (naravna in kulturna dediščina)

Vir: Povzeto po Lebe, S., 2004: Vizija in SWOT analiza za projekt povezave Krasa od Štanjela do Devina

Napoved prodaje

Potrošniške navade so se z leti spremenile. Vedno večja je težnja k individualnosti, kar se odraža tudi v turizmu. Vedno večji je poudarek na osebnem kontaktu z gostom, izmenjavo znanj, izkušenj, spoznavanje ljudi. Vedno več je kratkih potovanj, turisti iščejo stik z naravo, skrb za zdravje in dobro počutje, rekreacijo in sprostitev. Narašča zanimanje za pohodništvo in kolesarjenje. Turisti težijo tudi k zabavi in kulturi.

Kras in s tem tudi občina Komen imajo vse možnosti, da uveljavi svoje prednosti (narava) in razvijejo turistično ponudbo po meri današnjega turista.

Konkurenčnost

Vsako območje ima svoje specifične vire, ki so zanimivi za turiste. Tej viri so do neke mere medsebojno primerljivi. Glede na majhnost območja občine Komen, kot tudi celotnega območja Krasa, ne moremo govoriti o popolnoma svojih specifičnih virih.

Z vidika geografskih značilnosti je Kras in s tem tudi občina Komen primerljiva s turistično destinacijo Zeleni Kras (Postojna in okolica). Z vidika vinorodnega območja, delno tudi površja in podnebja pa je primerljiva s turistično destinacijo Brd.

Ti dve turistično zanimivi destinaciji sta z vidika konkurenčnosti najbližje območju občine Komen, Krasu.

Glede na konkurenčnost gledano s svetovnega ali evropskega vidika pa je območje Krasa (še manjši del je občina Komen) le manjši del turistične destinacije Slovenija.

RAZVOJ IN PROIZVODNJA

Razvojne usmeritve turizma v občini Komen

V turizmu je vedno večja težnja k individualnosti (krajšim potovanjem) in usmerjenosti k naravi, dobremu počutju, sprostitvi.

Sestavine (usmeritve) trajnostnega razvoja turizma v občin Komen so:

- **Podeželje** (kraška kulturna krajina, podeželje s stavbo dediščino, sprostitev v naravi in čistem okolju, avtohtona kulturna ponudba, visok delež nepozidanih (gozdnih) površin)

Razviti je potrebno turistične proizvode, ki bodo temeljili na povezovanju turističnih ponudnikov na podjetniški in trženjski ravni. Občina Komen ima že oblikovane nekatere podlage: enotna označba vinskih ponudnikov (KVC), urejene kolesarske poti, ki bodo skupaj s pohodnimi potmi enotno označene v letu 2014, turistične kmetije.

Turizem na kmetiji (tudi eko turizem) je potrebno vzpodbujati, da postane najpomembnejša dopolnilna dejavnost na kmetijah. Glede na sodobne trende v turizmu je turizem na kmetiji tržno zanimiv in kakovosten turistični produkt. Taka oblika turizma temelji na gostoljubnosti, domačnosti, privlačnosti naravne in kulturne dediščine.

- **Turizem doživetij** (prireditve, turistični programi)

Preko različnih že obstoječih prireditev (Mesec špargljev, Šargljada v Brestovici pri Komnu, srečanje vozil Alfa Romeo, Štanjelski tek ...) pripeljati turiste v občino in jih na ta način zadržati dlje časa.

- **Aktivne počitnice** (pohodništvo, kolesarjenje)

Celotno območje Krasa daje različne možnosti za aktivne počitniške programe. V letu 2014 je predvidena enotna označitev kolesarskih, pohodnih poti na območju občine Komen.

- **Eko turizem** (naravna in kulturna krajina, turistične kmetije z domačo hrano in pijačo)

Eko turizem temelji na namestitvi in ostali turistični ponudbi v ohranjenem naravnem okolju. Potrebno je oblikovanje novih turističnih produktov vezanih na eko turizem (eko turistične kmetije, eko proizvodi, prenočišča).

- **Zgodovinski turizem** (1. svetovna vojna, gradišča)

Bogati ostanki (kaverne, doline z utrdбами, jarki, jame, železnica, pokopališča) iz časa 1. svetovne vojne so turistični produkt, s katerim se poistoveti veliko število narodov, ki so imeli skupno zgodovino v času vojne.

Storitve in proizvodi

- **trženje turističnih paketov/aranžmajev**

Za trženje turističnih aranžmajev je potrebna licenca za turistične agencije. Pogoji za pridobitev le-te so zelo strogi (ustrezna izobrazba, izkušnje), ki jih v tem trenutku ustanovljena organizacija (podjetje) ne bi izpolnjevala.

V obravnavi pa je predlog spremembe Zakona o spodbujanju razvoja turizma, ki poenostavlja poslovanje v turizmu ter poenostavlja pogoje za registracijo dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev. S tem bi se olajšal zagon te dejavnosti predvsem za mala podjetja, v katera sodi tudi ta oblika organizacije.

- **Turistično vodenje**

Turistično vodenje se bi izvajalo (tako kot do sedaj) v Štanjelu in okoliških vaseh. Vključeno bi bilo v turistične aranžmaje (enodnevne, večdnevne).

- **Turistična promocijska kartica**

Turistična promocijska kartica bi delovala kot kartica ugodnosti, kjer bi turisti ob njenem nakupu lahko koristili popuste pri sodelujočih ponudnikih, partnerjih. Kartica bi bila unovčljiva ne samo na

območju občine Komen, ampak na celotnem Krasu in tudi širše, v kolikor se bi ponudniki poistovetili z njo. Torej bi vključevala večje (Park Škocjanske jame, Lipica) in tudi manjše ponudnike (vinarje, prenočišča, gostilne, muzeje ...)

- Mobilno turistično vodenje

Posebna mobilna aplikacija vgrajena v pametni telefon bi bila namenjena individualnemu turističnemu vodenju obiskovalca. Obiskovalec bi kartico z določeno turistično potjo/paketom, ki bi vključevala različne znamenitosti v občini Komen, kupil v TICu in potem samostojno raziskoval območje.

- Rezervacijski sistem na spletu

Spletna prodaja turističnih storitev (npr. prenočišča), bi bila za turista bolj dostopna in hitrejša.

- Prodaja spominkov in lokalnih proizvodov

V sprejemnem/informacijskem centru bi imel turist možnost kupiti lokalne proizvode (kmetijske pridelke: vino, med, zelišča; kamnite izdelke; izdelke iz lesa ...)

- Izposoja koles

Vključitev v mrežo izposoje koles (npr. Bikeways – European bike rental), ki omogoča da si lahko kolo izposodiš na eni točki in ga vrneš na drugi točki.

- Kamp

Z leti razvoja in rasti organizacije bi lahko prišlo postavitve kampa na območju občine Komen, ki bi bil v lasti organizacije.

Poslovni prostori

Uporabili se bi obstoječi poslovni prostori, kjer je sedaj turistično informacijski center v gradu Štanjel (Štanjel 1a). Tej prostori so poleg ekonomičnosti, ker so v lasti občine Komen, primerni tudi zaradi same lokacije.

V primeru povečanja obsega delovanja organizacije se bi razmislilo o selitvi prostorov na drugo lokacijo.

Načrt zaposlovanja osebja

Z ustanovitvijo bi bila v organizaciji zaposlena ena oseba.

Dopuščene so možnosti o povečanju števila zaposlenih glede na povečanje obsega dela, pristojnosti organizacije.

Za opravljanje dodatnih administrativnih del, za opravljanje dela v pisarni turistično informacijskega centra, za izvajanje turističnih vodenj in za nadomeščanje zaposlenih v času koriščenja letnega dopusta ali bolniške odsotnosti se predvidi študentsko pomoč.

STRATEGIJA TRŽENJA

❖ Združevanje

En od ciljev organizacije je *vzpostavitev mreže sodelovanja lokalnih akterjev in povezava akterjev v celovito ponudbo*.

Res je, da se večina ponudbe/turističnih produktov lahko razvija samostojno, toda na določeni meji se morajo zaradi svojih omejitev (npr. prepoznavnosti, finančnih sredstev) pričeti združevati.

PREDNOSTI združevanja (Fyall e tal., 2003):

- **skupna promocija turistične ponudbe**, ki privlači obiskovalce,
- zmanjšanje individualnega tveganja in števila nepričakovanih situacij z medsebojnim komuniciranjem,
- posamezna turistična ponudba izoblikuje svojo jasno podobo, ko skupaj z drugimi oblikujejo združene tržne kampanije,
- dodatna okrepitev promocije članov preko bolj kompleksnih, širših omrežjih,
- priložnost za oblikovanje bolj učinkovite skupine sogovornikov z ostalim gospodarstvom, političnimi telesi,
- možnost sodelovanja, dopolnjevanja ponudbe in uskladitve ciljev,
- oblikovanje krovne organizacije,
- *prenehanje medsebojnega konkuriranja ponudnikov znotraj območja ter usklajeno nastopanje navzven za pridobivanje novih gostov.*

Sodelovanje med privatnim in javnim sektorjem je nujno za doseg dolgoročnega razvoja turistične dejavnosti na posameznem območju.

Obiskovalca ne privabi ponudba posameznega ponudnika, temveč skupek turističnih storitev določenega zaokroženega območja, ki ga obiskovalec zazna kot celoto.

V turistično ponudbo je potrebno vključiti gostinske, prometne, trgovinske subjekte družbenega in zasebnega sektorja, subjekte malega gospodarstva (domača obrt) in turističnega posredovanja, ki so v občini že prisotni.

❖ Poudarjanje kakovosti in kulture preživljanja prostega časa

❖ Izpostavljanje posebnosti ponudbe na območju občine Komen, ki bo konkurenčna drugim območjem

❖ Razvijanje novih storitev in produktov

Produkti naj bodo oblikovani tako, da izrabijo naravne danosti in prednosti, ki jih okolje ponuja, seveda na podlagi povečanja dodane vrednosti.

❖ Neprekinjeno komuniciranje in navezanost obiskovalca na območje

Nenehno posodabljanje podatkovnih baz obiskovalcev in obveščanje o novostih, dogodkih na našem območju (e-novice).

Novoustanovljena organizacija bo sledila tudi usmeritvam in strategijam, ki izhajajo iz:

- Zakona o spodbujanju razvoja turizma,
- Strategije razvoja slovenskega turizma 2012-2016.

FINANČNA KONSTRUKCIJA

Viri financiranja novoustanovljene organizacije:

- sredstva iz proračuna občine Komen,
- sredstva turistične takse,
- lastni prihodki,
- članarina članov (ko bi se le-ti pridružili),
- evropska sredstva.

Prihodki

	Prihodki		
	2014	2015	2016
turistična taksa	3.200,00 €	3.500,00 €	4.000,00 €
turistična vodenja	3.000,00 €	3.500,00 €	4.000,00 €
spominki, literatura	500,00 €	500,00 €	1.000,00 €
mobilno turistično vodenje	180,00 €	200,00 €	300,00 €
turistična promocijska kartica	300,00 €	300,00 €	400,00 €
trženje aranžmajev		3.000,00 €	4.000,00 €
rezervacijski sistem na spletu	700,00 €	750,00 €	800,00 €
članarina (50eurx10 ponudnikov)		500,00 €	600,00 €
	7.880,00 €	12.250,00 €	15.100,00 €

Odhodki

	Odhodki		
	2014	2015	2016
Financiranje turistično informacijskega centra	13.000,00 €	13.000,00 €	14.000,00 €
stroški dela	32.000,00 €	33.000,00 €	34.000,00 €
promocijske aktivnosti-oglaševanje,predstavitve	10.000,00 €	13.000,00 €	13.000,00 €
promocijsko gradivo	9.000,00 €	9.000,00 €	9.000,00 €
razpis turizem	11.000,00 €	11.000,00 €	11.000,00 €
	75.000,00 €	79.000,00 €	81.000,00 €